

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene
Daily in Ohio

Best Advertising
Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) MAY 13, 1941.

ŠTEVILKA (NUMBER) 112

Hess, Hitlerjev naslednik, pobegnil iz Nemčije v Anglijo

Nemci ustvarjajo v Srbiji pravi pekel za srbske ljudi

Nacisti vladajo nad Srbi z železno roko. — Terorizem in eksekucije v masah so na dnevnem redu. — Srbsčino označujejo Nemci za "svinjski jezik."

Šteje se poročilo, ki ga je ameriški časnikar Ray dnevniku "New York" najzlasti pazno prebralo, da je bil pred nekaj dnevi v Beogradu, ki pravijo, da bo za Slovence boljše pod Hitlerjem kakor pa je bilo v skupni Srbiji, Hrvatov in Slovencev. — Uredništvo).

IMPESTA, 10. maja. — Nemci namen, da se še pred koncem maja izčisti Beograd od vsakega inozemskega diplomata, ki je prvi korak v njihovi nameri, da se srbsko četniško vojsko, ki so jo po zaprositvi družine, da eliminirajo še one, ki so politične voditelje, ki so v Srbiji ter da uvedejo masovne antižidovske pogrome v vsej Srbiji, Bosni in Ma-

pravi, da bo še hujše odhodom ameriške misije, ki od potovanja iz Beograda, ki četrti, bo — kakor nemški častniki v Beogradu — odstranjen zadnji človek, ki bomo lahko pri postopanju, kakršnega "postopanje" To "postopanje" ni po lastnih besedah, sistematične eksekucije, koncentracije, laboratorij ali pa obsodba k temu delu vsakega srbskega ali žene, ki je spoznan za krivo opozicije. Osvetkovičevi vladati od 27. maja dalje (ko so se pričela, da je Jugoslavija u-

je bodo deležni nagrade, ki ljudem je treba dati, katerega ne bodo nikoli, "rekel neki nemški agent (nadporočnik), ki je orisal nemški program, katerega Srbe: "Hrvatje borili z nami, zato bodo tudi sadu, ki jim pripadajo, da so bili pretrdi. Bosanci ne bomo pretrdi. To storili Italijani s Cr-

Obiski dovoljeni
Stanje Mrs. Mary Požar se je izboljšalo in obiski so sedaj dovoljeni. Nahaja se v Mt. Sinai bolnišnici, 3. nadstropje, Ward G. Prijateljice so vabljeni, da jo obiščejo.

Gradbeni odbor
Nocoj ob 8. uri se vrši seja direktorija in gradbenega odbora Slovenskega doma na Holmes Ave. — Tajnik.

Slovske razmere v Clevelandu so se v veliki meri izboljšale

Uradno clevelandskega časnikarja, ki je šel iskat delo v clevelandskih tvrdk in ustanov. — Kamor koli je prišel, mu je bilo delo na razpolago.

Uradno clevelandskega časnikarja, ki je šel iskat delo v clevelandskih tvrdk in ustanov. — Kamor koli je prišel, mu je bilo delo na razpolago.

Uradno clevelandskega časnikarja, ki je šel iskat delo v clevelandskih tvrdk in ustanov. — Kamor koli je prišel, mu je bilo delo na razpolago.

Uradno clevelandskega časnikarja, ki je šel iskat delo v clevelandskih tvrdk in ustanov. — Kamor koli je prišel, mu je bilo delo na razpolago.

Hess sluti pro- past Nemčije

LONDON, 13. maja. — Danes se je uradno sporočilo, da ni Rudolf Hess prišel v Anglijo nobenih mirovih pogojev, kakor so prvotno nekateri mislili. On je zbežal iz Nemčije radi svoje lastne varnosti.

Iz njegovih dosedanjih izjav je razvidno, da se mu je rodilo končno spoznanje, da je prepričan, da prvi Nemčija v pogubo in da je dal slovo nacistički politiki, da odvali s svojih ramen breme soodgovornosti.

"Hess je mnenja, da je bil zapeljan ter govori s prepričanjem, da ga obtežuje njegova vest," je bilo rečeno. "Ako njegov beg ne dokazuje ničesar drugega, dokazuje to, da je Nemčija gnala do svojih kosti."

Uradno se je poudarilo, da se bo njegovo bodoče bivališče ohranilo v strogi tajnosti ter da se ne bo sililo vanj, da bi izdal svoje tajnosti, kar pa bo najbrže sam storil. Razen visokih vladnih uradnikov ga ne bo smel nihče obiskati. Hess je bil med tem že premeščen iz bolnišnice v neko privatno stanovanje.

HRVATSKI MORNARJI SE UPIRAJO

Pernaubuca, Brazilija. — Včeraj je bilo dvajset hrvatskih mornarjev, med njimi kapitan in pet ostalih častnikov, prisiljenih zapustiti jugoslovanski parnik Bosiljko, ker niso hoteli pristati na ukaz jugoslovanskega poslanika v Rio de Janeiro, ki je odredil, da se parnik izroči Angležem. Hrvatski mornarji so z brazilskim parnikom Bage odpotovali v Evropo.

ABESINCINO PO MAGALE CEBELE

London. — Tukaj se naznaja, da so se posluževali Abesinci proti Italijanom nekega tajnega orožja. Na italijanska taborišča so namreč izpustili cele roje čebel, katerih so se Italijani otepli in ko so končno pred njimi zbežali, so planili Abesinci v taborišča ter se polastili italijanskega orožja.

Sestanek na Recher Ave.

Vsi direktorji in odbor Prosvetnega kluba Slovenskega društvenega doma, so prošeni, da se gotovo udeležijo važnega sestanka v sredo, 14. maja, ob 7:30 uri zvečer na Recher Ave. To je zadnji sestanek pred našo proslavo. — Frank Rupert.

Na obisku

Mrs. John Somrock, iz Ely, Minn. in hči Christine, iz Dearborn, Mich. sta se zadnje soboto mudili v Clevelandu na obisku. Ob tej priliki sta obiskali razne kraje skozi Washington in Virginijo, tukaj pa znanec in tudi naše uredništvo. Popoldne sta se podali proti domu.

Sestanek franc. podpremierja Dar- lana s Hitlerjem

Diplomatje v Vichyju so mnenja, da se bodo v najkrajšem času sestali Stalin, Hitler in Mussolini.

BERLIN, 13. maja. — Danes se uradno naznaja, da je Adolf Hitler sprejel v navzočnosti svojega zunanjega ministra Ribbentropa, francoskega podpremierja, admirala Darlana.

Opazovalci položaja pravijo, da se bodo zdaj kmalu naznani gotove koncesije, ki jih bo dala Francija Nemčiji.

VICHY, Francija, 12. maja. — Tukajšnji diplomatski krogi so mnenja, da se bodo v najkrajšem času završili osebni sestanki med Josipom Stalinom, Adolfom Hitlerjem in Benitom Mussolinijem. Ti sestanki bodo posledica sedanjih političnih in vojaških potez v Evropi.

Smoter teh sestankov bo popolna ekonomska, če ne morda tudi celo vojaška organizacija po osišču dominiranega kontinenta.

NJEGUŠ SE ZAHVALJU- JE ANGLIJI

LONDON, 10. maja. — Abesinski cesar Haile Selassie je danes brzojavno sporočil iz Addis Ababe svojo zahvalo angleškemu premierju Churchill in angleški armadi, s katere pomočjo je zopet zasedel svoj prestol v Addis Ababi, odkoder je moral pred petimi leti zbežati, ko so Italijani napadli njegovo deželo.

"Zagotavljam vam, da bo Etiopija še nadalje pomagala do izvojevanja končne zmage," je sporočil cesar v svoji brzojavki. Churchill pa mu je odgovoril: "Vaše veličanstvo je bilo prvo, ki je bilo pogumno s prestola na nacistično-fašističnih zločincih, zdaj pa je prvo, ki se je zmagoslavno vrnilo."

Redna seja

Nocoj ob 7:30 uri se vrši redna seja društva Danica št. 11 S. D. Z. Po seji bo zabava v počast vsem materam. Po seji se tudi podamo v pogrebni zavod, kjer leži naša umrla sestra Rose Machuta, da ji izkažemo zadnjo čast. Pridite vse članice. — Tajnica.

Izredna seja

Veselični odbor društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ ima izredno sejo v sredo, 14. maja, ob 7:30 uri v Slovenskem domu, Holmes Ave. Člani so vabljeni, da se se gotovo udeležijo. — Tajnik.

Vstopnice za banket

Odbor za Zormanov dan poroča, da se vstopnice za ta dan dobijo le v predprodaji in sicer do 24. maja. Dobite jih pri Mrs. Makovec, v Slovenskem narodnem domu una St. Clair Ave., v Slovenskem društvenem domu, na Recher Ave., Mrs. Agnes Zagar, v Newburghu, Mr. Frank Rupert, 19303 Shawnee Ave., Mrs. Klein, Mr. Rotar in Mr. Barkovich. Proslava se vrši na 31. maja na Recher Ave. in vstopnice so po \$1.00.

Zaroka

Zaročila sta se Mr. Frank Japel, iz E. 134 St. in Miss Carol Zgonik, 723 E. 160 St. — Čestitamo!

HRVATJE POJDEJO V NEMČIJO

BERLIN, 12. maja. — Tukaj se poroča, da je bil dosežen sporazum med vlado Nemčije in hrvaško vlado dr. Pavelića, da se bo dalo Nemčiji na razpolago 50,000 hrvaških delavcev, ki bodo odšli na delo v Nemčijo. Rečeno je, da bodo Hrvati plačani s istimi mezdami, s katerimi je plačanih nad dva milijona inozemskih delavcev v Nemčiji, ki delajo za nemško vojno ekonomijo.

Abesinski neguš se ukvarja z vla- darskimi načrti

Njegov prvi ukaz po svojem povratku v Addis Ababo se je glasil, da se mora odbiti glavo kamenitemu rimskemu orlu nad vrati njegove palače.

Sledeče poročilo je poslal iz Addis Ababe G. P. Anderson, angleški žurnalista:

Addis Ababa, Etiopija, 10. maja. — Tukaj so odbili glavo kamenitemu rimskemu orlu, ki je bil pritrjen nad vrati cesarske palače, kjer je stanoval za časa svojega bivanja italijanski podkral ali viceroy. To je bil eden izmed prvih ukazov, ki ga je dal abesinski cesar ob svojem povratku v Addis Ababo.

Jaz sem govoril z njim danes v ogromnem študiju v pritličju njegove palače. Pred njim na mizi je bil razprostrt zemljevid Etiopije.

"Sovražniki Velike Britanije so moji sovražniki," je odgovoril Haile Selassie na moje vprašanje, če je Abesinija v vojni tudi z Nemčijo kakor je z Italijo. "Mi smo pripravljeni boriti se proti obema: proti nacizmu kakor proti fašizmu. Moje velika želja je, organiziranje redne abesinske armade."

Njeguš je zgodaj vstal ter šel pregledovati administracijska poslopja, ki so jih zgradili Italijani. Dejal je, da se zaveda, da je javno zdravstvo najvažnejša zadeva njegove administracije ter da bo zaposlil Ameriški Rdeči križ za pomoč in nasvete pri javnem zdravstvu.

Nato je izjavil, da bo v najkrajšem času sklical zasedanje parlamenta ter da bo izbral novi kabinet. Ena prvih stvari, ki jih bo podvzel, bo izgraditev novih cest med Abesinijo in Angleško-abesinskim Sudanom, da se čim bolj razvije medsebojno trgovino.

Nov grob

Včeraj dopoldne je v Lakeside bolnišnici umrla Rose Machuta, rojena Marolt. Stara je bila 25 let. Bolehala je okrog štiri mesece. Pokojnica je bila rojena v Clevelandu, zadnji dve leti pa je bivala v Solonu, Ohio. Zapuščala južnega soproga Leo, dva otroka, mater Rose Vuga, očima Steve Vuga, na 14615 Thames Ave, tri brate, Johna, Franka in Louisa Marolt ter dve sestri, Ann in Betty Vuga. Bila je članica društva Danica št. 11 SDZ. Pogreb se bo vršil iz Jacobs pogrebnega zavoda, E. 65th St. in Edna Ave v četrtek zjutraj ob 9. uri.

NJEGOV BEG POMENI NAJ- VEČJO SENZACIJO ZGODOVINE

Angleži so mnenja, da je videl pisavo na stenih ter da je ob času odnesel svojo kožo na varno.

V NACIJSKI STRANKI JE BIL HESS PRVI ZA HITLERJEM

Rudolph Hess, nacist št. 3, Hitlerjev osebni prijatelj in zapnik ter član nacističkega vojnega sveta, je pristal s padalom na Škotskem. Njegov beg iz Nemčije se more smatrati za najvažnejši in najbolj senzacionalen beg v zgodovini sveta. — Hess je postal vojni ujetnik Angležev, o kakršnem si ne bi drznili Angleži sanjati niti v svojih najbolj fantastičnih sanjah. Kakor znano, je Hitler imenoval za svojega naslednika maršala Goeringa, v slučaju Goeringove smrti pa Rudolfa Hessa.

Prihod z bojnim letalom

Hess je priletel nad Škotsko z nemškim bojnim letalom, ki je imelo sicer nameščene strojnice, toda slednje niso bile nabite.

Ako bo Hess pripravljen govoriti, bo lahko obvestil angleško vlado o celotnem ogrožju in namenih nacističke stranke in nemške vojne mašine, kar bo za Anglijo neopreračunljivih važnosti.

Uradno potrdilo

Urad angleškega premierja Churchilla je oficijelno naznanilo, da se nahaja Hess v neki bolnišnici v Glasgowu, ker si je pri odskoku z letala s padalom zlomil nogo v členku.

Da je bil Hess trdno odločen, odleteti v Anglijo in ostati tam, izpričujejo sledeča dejstva:

S seboj je prinesel fotografije svoje osebe, posnete v različnih razdobjih njegovega življenja, da se ga bo lahko z gotovostjo identificiralo.

Na Škotsko je priletel z bojnim letalom, v katerem ni bilo dovolj gasolina za povratek v Nemčijo.

Strojnice njegovega letala so bile prazne.

Berlin pravi, da se je Hessu o- mračil um

Tozadevna obvestila je izdala angleška vlada nato, ko je prišla iz Berlina vest, da se Hessa pogreša. Berlinska poročila so naznanila, da je Hess po vsej priliki odletel z letalom, čeprav so mu bili poleti prepovedani, in da je najbrže treščil nekod z letalom na zemljo.

(Hess je bil namreč tekom prve svetovne vojne nemški letalec). Dalje naznanjajo poročila iz Berlina, da je Hess trpel zadnje čase na "halucinacijah" (prividih), in da je pustil za seboj neko konfuzno pismo.

Aretacija Hessovih stražnikov

Hitler je nemudoma odredil aretacijo onih, ki so imeli skrbeti, da Hess ne bi prišel v posest letala. Nemška poročila tudi naznanjajo, da se je Hessu omračil um, dočim pravijo zdravniki bolnišnice v Glasgowu, kjer se zdaj nahaja Hess, da ni niti govora o tem in da je Hess pri zdravi in bistri pameti.

Danes krožijo o Hessovem pristanku na Škotskem razne vesti, toda upati je, da se bo v nekaj dneh situacija razjasnila. Hess je bil voditelj in načelnik celotne nacističke stranke Nemčije.

Kratke vesti iz življenja in sveta

VELIKE IZGUBE LASKE ARMADE

RIM. — Uradno se naznaja, da je izgubila Italija, odkar je stopila v vojno, kar se je zgodilo dne 10. junija 1940, 212,641 mož. Od teh je bilo 20,251 ubitih, 50,413 ranjenih in 141,977 se jih pogreša. Samo v mesecu aprilu je izgubila Italija na mrtvih, ranjenih in pogrešanih 98,928 mož.

ZATVORITEV JUGOSLO- VANSKIH MORNARJEV

New Orleans. — Federalni sodnik Borah ni hotel dovoliti včeraj osvoboditve devetih jugoslovanskih mornarjev, ki čakajo zasluskanja pred imigracijskimi oblastmi. Njihovi osvoboditvi je nasprotoval Basil J. Rusov, jugoslovanski konzul, češ, da utegnejo postati ti mornarji "žrtev propagatorjev."

CIGARETE KOT NAPITNINA

London. — Tukajšnji strežniki in natakarji v restavracijah in gostilnah najdejo čisto na praznih krožnikih kot svojo napitnino cigarete. Ker je pomanjkanje cigaret in tobaka, so jim slednje bolj dobrodošle kot napitnina v denarju.

ROOSEVELT NE BO JUTRI GOVORIL

Washington. — Predsednik Roosevelt je preklical svoj nameravani govor, katerega je imel govoriti preko radia jutri večer. Mesto tega bo imel dne 27. maja svoj " Fireside Chat " iz Bele hiše.

OBVEZNO GOVORJENJE

ANGELSCINE
Grotton, Conn. — Electric Boat Co. družba, ki gradi podmornice, je opremila vse svoje delavnice z napisi, da morajo vsi delavci govoriti med seboj izključno angleščino.

105 LET STARA ŽENA V KANADI

Parry Sound, Ontario. — Mrs. T. Newburn, ki stanuje že 60 let v tem kraju, je praznovala včeraj svoj 105. rojstni dan. Tri njene sestre in en brat so učečali vsi nad devetdeset let.

KAROL IN LJUBAVNICA DOSPELA NA BERMUDO

Hamilton, Bermuda. — Bivši rumunski kralj Karol in njegova ljubavnica Magda Lupescu sta se tukaj izkrcala. Bivši kralj Karol je izjavil časnikarjem, da se počuti zelo srečnega ob za-vesti, da je med njim in Evropo širok ocean.

PREMESTITEV HRVAT- SKE PRESTOLNICE

Bern, Švica. — Poročila iz Zagreba naznanjajo, da bo dr. Ante Pavelić prenestil prestolnico iz Zagreba v Banjaluko, ker je Zagreb v preveliki bližini meje. Poleg tega bo razdelil državo v 20 distriktov.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Polnopravna v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

UREDNIKOVA POŠTA

POMLADANSKI KONCERT "PLANINE"

Z Amamičevu pesmijo "Pomladanska slutnja" je bil otvoren pomladanski koncert zbora "Planine" v Maple Heights zadnjo nedeljo, dne 4. maja.

Sledile so Nedvedove "Na Goru" in "Nazaj v planinski raj". Zadnje dve sta dobro poznane pesmi in zbor jih je tudi dobro izvajal. Izvrsno so zapeli "Zlati kangljica", tako mešan zbor kot solisti in je občinstvu zelo ugajala. Nato je nastopil moški zbor in zapel priljubljeno "Ljubezna pomlad", v kateri je pel g. Vincent Zimšek solo. Navzoče so zadovoljili tudi z pesmi "Povejte ve planine", "Sen mladosti" in "Razbita čaša".

Kot drugi zbori, imajo tudi fantje in moške pri zboru "Planina" težkoče z pevskimi vajami, ker je radi dela težko spraviti skupaj moški zbor za vaje, toda vseeno so se pevci potrudili, in pesmi so ugajale.

Po kratkem odmoru sta nastopila v duetu gđ. Frances Lipnos in g. Vincent Zimšek ter v lepi harmoniji podala pesem "Zalovanje". Gđ. Lipnos la- stuje lubeč sopran in se je ta- koj priljubila navzočim, g. Zim- šek je pa že itak priznan teno- rist, in sta bila deležna burne- ga aplava.

Zenski zbor je nastopil z pe- smi "Strunam" in "Ptici". Zenski zbor šteje lepo število mla- dih deklet in žena ter vidno po-

staja boljši zbor z vsakim na- stopom.

Belarjevo pesem "Dramilo moj rojakom" je mojstrsko izvajal kvartet, sestojč iz po- znanih dobrih pevcev, sicer g. Zimšek, g. J. Yemec, g. Louis Lipnos in g. Louis Fink.

Za tem je nastopil zopet me- šan zbor z pesmi "Med cvetica- mi po logu", "Je pa davi slan- ca pala" in "Škrjanček poje, žvrgoli".

Pevski program so pa zaklju- čili z Dolinarjevim "Venčkom narodnih pesmi", ki vsebuje kras- ne pesmi za mešan zbor in soli- ste in so morali večji del venčka ponoviti.

Ob zaključku se je predsed- nik Zimšek zahvalil navzočim za poset, jih povabil, da ostane- jo in se zabavajo in pojasnil, da gre čisti preostanek prireditve v korist Slovenskega narodne- ga doma za povečanje dvorane.

Razvila se je živahna, domača zabava in vladalo je ves večer veselo razpoloženje.

Pevcem in pevkam "Planine" najlepša hvala za gostoljubnost, želim vam dolgo let napredka in častitav pevovodju Jos. Kogo- ju na lepo izbranem programu.

Obenem vas prijazno vabim ra "Varietni program z petjem" katerega priredi ženski zbor "Cvet" v nedeljo, dne 18. maja ob 3:30 uri popoldne v Sloven- ski dvorani na Prince Ave.

Pevski program
Ančka Traven

Padel je hrast

Ko je angel miru pretrgal nit življenja rajnemu Johnu Breskvarju, smo bili upravičeni reči, da se je zrušil močan hrast, ki je senčil naš slovenski Clevel- land s svojimi košatimi vejami vsa leta, odkar se je nahajal med nami.

Ko mu je smrt zatisnila oči, mu vzel posluj in umolknila njegove ustnice, je s tem tre- notkom nehala življenje in bitje v katerem je bilo srce neprene- hanega delovanja za slovensko narodno življenje v naši metro- poli.

John Breskvar je bil posebno vzgojen mož, imel je klemenit značaj, ki si ga je navzel še v šolskih letih, tega se je držal kakor malo kdo. Pogosto je pri- povedoval o dogodkih iz šolskih let in pa o naukih njegove ma- tere, glede katere je imel vedno pohvalno besedo.

Kadar so nanesli razgovori o verskem vprašanju, je takoj po- vedal, kako ga je učila njegova mati, da naj živi pošteno, naj nikdar nikomur ne stori kaj za- lega, naj druge v miru pusti, če jim ne more pomagati, naj jim tudi ne škoduje.

Večkrat je tudi omenil, da se je vedno držal teh naukov, da se je držal istih, ko se je na- hajal v trgovini, gostilni ali dru- gače z ljudmi, povdarjal je: "A- ko mi more kdo očitati, da sem katerega kedaj prevaral za 5c, mu rade volje vrnem za vsakih 5 centov zlatnik za \$5.00."

Rajni John Breskvar je bil ze- do dobrega spomina in je vedel povedati mnogo iz otročjih let. Bil je zelo kratkočasen in pri- vlačen v razgovorih, vselej se je končal z njim razgovor z šalji- vami, da je na ta način vedno vsakega spravil v dobro voljo.

Rajni Breskvar je bil pa tudi prvovrsten trgovec. Bil je zelo točen, odjemalce si je znal pri- dobiti in tudi ohraniti. Bil je

odkritosrčen in povedal je na- ravnost vsakemu, kar je mislil v srcu.

Rajni je spoštoval versko prepričanje drugih in ni ni- kdar ugovarjal ali komu usilje- val svoje prepričanje.

Tako je rajni živel vsa leta med nami, bil je zelo milolju- ben, prepričan se je vselej u- maknil in živel zadovoljen s svo- jo družino, ki ga je tudi ljubila in spoštovala.

Nedvomno da je rajni storil veliko za narodno stvar v prav- nem pomenu, ker se ni ogreval za kakšne strankarske struje, kjer se žali prepričanje drugih. Rajni je bil mož v prvi vrsti Slovenec, potem pa trgovec in tega gesla se je držal do pčice in to je priporočal svojim in v splošnem tudi vsem drugim, s katerimi je prišel v dotiko.

Lahko rešeno, da je z njim legel v grob mož kremenitega narodnega značaja, ki mu je v resnici za narod v delih in v zgledih in zato mu ohranimo trajen spomin.

Kadar bomo hodili mimo po- kopaljšča sv. Pavla v Euclidu, ozrmo se na njegov grob in po- leg tega še na grobove tolikih naših pionirjev, ki so ledino o- rali: Krakar, Rehar, Kren in o- ba Rev Smrekar in Hribar in nešteto drugih. Naj vsem tem o- stane blag spomin, njih duše naj uživajo blaženi mir.

A. G., osební prijatelj

St. Clair Rifle and Hunting Club

Cleveland, Ohio. — Ljubi maj krasni maj, konec zime je tedaj. Tako so peli naši jagri začniti na strelišču — seveda to potem, ko so enkrat zbili sovražnika na tla.

Res je tako, krasno lepo lepo zunaj na deželi, človek se počuti 10 let mlajšega v tako lepih pomladanskih dneh. Naš Kavč- nik pravi, da vsako nedeljo, ko

se vrši strelska vaja na klubovi farmi, vstane že ob 6. uri zju- traj, se obleče v tisti jopič, ki nosi ime našega kluba in tako hodi gori in doli po St. Clairu do 1. ure popoldne.

Jaz ne bi tega verjel, ampak je Pograjc pritrdil, da je res, torej verjamem.

No, kadar boste zopet videli tisti rjav jopič in Kavčnika, ve- dajte, da se nekaj sportnega vrši pod našo administracijo, naj- sibo kjerkoli.

Prihodnja strelska vaja se vrši v nedeljo, 18. maja. Obe- nem opozarjam vse člane, da se redna mesečna seja vrši v če- trtek, 15. maja, ob 7:30 uri zve- čer v Slovenskem domu na Hol- mes Ave.

Pridite!
Izid zadnje vaje

A. Dolgan	21
Stampfel	20
Ferkol	24
Mihelie	17
J. Urnkar	20
Urbanick	21
Kosec	22
Spenko	18
A. Novak	21
J. Novak	22
Mrs. Urbanick	20
Wirant	12
Seitz	24
R. Jelercie	20
Kavčnik	16
Buch	16

Tajnik

Nemci ustvarjajo v Srbiji pravi peklo za srbske ljudi

(Nadaljevanje s 1. strani)

krušne vrste so že cele bloke dolge. Mese je vedno manj in cene se neprestano višajo. V centralni Srbiji, kjer so nemški vojniki zasegli hiše kmetov ka- kor tudi govejo in drugo vpre- ženo živino, mora domače prebi- valstvo spati v kolarnah na sla- mi ali pa zunaj na polju pod mi- lim nebom v teh hladnih po- mladnih nočeh.

Revolta srbskih kmetov

Tekom prvega tedna v aprilu je izbruhnila v dveh vaseh ob Drinu javna revolta. Neki nem- ški oficir je bil ubit, dva pod- častnika pa ranjena. Nemci so za kazen požgali eno izmed teh vasi ter ustrelili dvajset kme- tov. V drugi vasi pa so ustrelili 40 kmetov, ostalo moško prebi-

valstvo pa poslali v Nemčijo. Hrvate napram Nemcem slepo pokorni, napram Srbom neu- smiljeni

Hrvate so z gorečo usluž- nostjo pokorni Nemcem in Ita- lijanom (eagerly submissive). V svojem postopanju napram Srbom, ki so še ostali v Hrvat- ski, so neusmiljeni in celo bolj protizidovsko razpoloženi kakor Nemci.

Črnogorci pa so iz drugačnega lesa

Črnogorci, s katerimi sem go- voril, so bili v svojih gorah in v svojih malih selih. To so juna- ši in razjarjeni ljudje in po vsej priliki živijo samo še svo- jemu maščevanju, katerega iz- vajajo s svojimi nočnimi napadi na Italijane. Vaš poročevalec je izvedel razne važne tajnosti sa- mo s tem, da je zašepetal bese- de: "Spremite se, spremito, čet- niče!", to je bojna pesem četni- kov.

Vaš poročevalec je bil v Bos- ni priča umora skupine trideset- tih muslimanov, ki so jih postre- ljali nemški letalci s strojnica- mi.

Srbski duh še živi

Kar se tiče srbskega duha, je poročevalec od 6. aprila dalje sestal manj kot dvanajst Srbov, ki so mnenja, da je Srbija res potolčena in da ne bo več vsta- la. Od 14. aprila dalje pa so sa- mo trije Srbi izjavili poročeval- cu, da so mnenja, da je vse iz- gubljeno in da je Srbija morda za vselej prenehala obstojati.

Osuplost Nemcev

Na isti fenomen so naleleti Nemci, ki se temu tako čudijo, da kadar slišijo tako govorje- nje, pokličejo za pričo kogar ko- li, tudi Amerikance, češ: čujte vendar, kaj pravijo ti bedaki! Še zdaj so uverjeni, da bo Nem- čija poražena!

"To so bedaki, popolni beda- mi," je rekel nemški poročnik Mittelmann. "Pomislite: gene- ral Simović se je bahal, da bo njegova armada v treh dneh na Dunaju!"

"Simović ni nikoli rekel te- ga," mu je nekdo ugovarjal.

"Seveda je rekel, bedak! Saj pravi naš lastni časnik, 'Voelki- scher Beobachter,' da je rekel tako."

Srbsčina — jezik svinj . . .

"Zdaj pa nas ti ljudje še celo

ŠKRAT

Katehet je učencem razla- gal, kako hudo je, če človek zgrabi slaba vest. Na koncu je vprašal Janezka:

"No, Janezek, kaj te zgrabi, če kaj prav ne storiš?"

"Zgrabi me očka in me po- šteno našeska!" se odreže Ja- nezek.

Sodnik: "Priznajte, da sta le- vršili zločin tako, kakor sem ga vam jaz zdaj popisal!"

Zločinec: "O, tako praktič- nisem bil, pa nič zato, si bode- pa za drugič zapomnil."

Zdravnik: "Da, da, mamica, ne smete piti črne kave; to je strup, ki učinkuje sicer počasi, toda zanesljivo."

Osemdesetletna starka: "Imate pa prav, gospod doktor, saj pijem črno kavo že sedemdeset let."

ignorirajo," je nadaljeval poro- čnik Mittelmann. "Dva moja vo- jaka, ki razumeta ta svinjski jezik (pig language), sta stila- te ljudi govoriti med seboj, da ne vedo, da so zato lahko us- tleni? Ti ljudje morajo biti na- č, toda mi jih bomo že naučili, da nas bodo razumeli!"

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravni- bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vsi- še polno zadovoljstvo pri tem. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Urni ni naslov:

6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti
Knausevo postopje

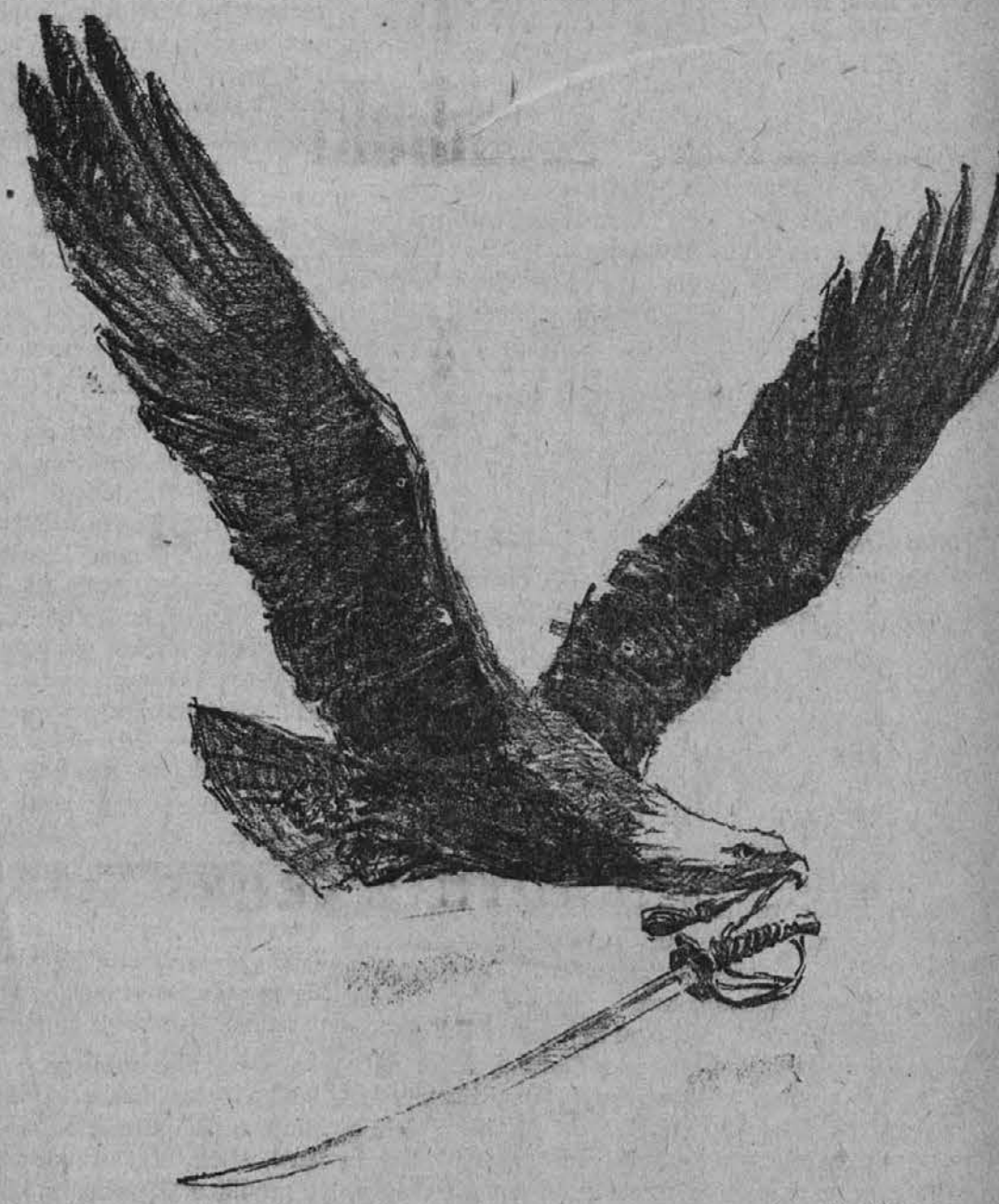

Illustration
of a bird

HITLERJEVA OCENA LASTNE OSEBE

Govor, ki ga je imel Hitler pred nekaj dnevi v Krall operi, izpričuje, da so nacisti že dosegli "novi red" v besedah, ker ga niso še uveljavili v dejanjih. Njegov govor je pomenil v obratnem smislu natančno to, kar se tiče njega samega, Hitlerja, in njegovih nacistov.

O angleškem premierju Churchillju je na primer Hitler dejal, da je slednji fanatik, vojni hujskač, zločinec in pijanec. Vsi ti vzdevki se natančno ujemajo z opisom Adolfa Hitlerja; izjemo tvori samo vzdevek "pijanec," kajti Hitler ni pijanec, ker ne pije ničesar šibkejšega od moci.

Cujmo, kaj je rekel o Churchillju: "Že nad pet let bega ta norec po Evropi, gledajoč, kje bi našel kaj, kjer bi mogel podtakniti ogenj. K nesreči zopet in zopet najde plačarce, ki so pripravljeni, odpreti vrata svojih dežel njegovim požigalcem."

Kar pa se tiče Hitlerjeve storiše, v kateri je povedal, kako si je prizadeval, ohraniti mir na Balkanu, toda so bila vsa njegova prizadevanja zaman, ker so "podkuplje- ni zarotniki" pogнали v vojno Jugoslavijo, kateri je bil on namenil veliko bodočnost, je morala ta storiša privabiti samemu Goebbelsu solze v oči.

Hitlerjev govor je bil namenjen v prvi vrsti zuna- njemu svetu: obljubil je 100 bomb za vsako bombo, ki jo bodo vrgli Angleži v vojni na civiliste, za katero vojno je —naravno—Churchill odgovoren. Hitler je zanikal ogro- žavanje Zedinjenih držav ter se bahal, da se Nemčije ne more poraziti. Toda v svojem govoru je dal tudi nemške- mu narodu eno obljubo: obljubil mu je nadaljnje leto vojne in boljše topove, ki bodo zaščitili nacijsko Utopijo v obratnem smislu.

ALI JE NEMŠKO LJUDSTVO RES NEDOLŽNO?

Mnogo časnikarjev kakor tudi ostalih ljudi smatra Nemce za solidno maso nedolžnih ljudi, katere so zapo- redno tlačili in pritiskali ob tla: najprej kajzer, potem versajska pogodba, nato Judje, potem komunisti, končno pa Hitler. Ali je temu res tako? Ali ni bilo relativno svo- bočno nemško ljudstvo tisto, ki je dolga štiri leta drage volje prenašalo vojno, samo da je moglo voljno podpirati visokoleteče kajzerjeve ambicije?

Zgodovina dokazuje, da je nemško ljudstvo zvesto podpiralo kajzerjevo agresivnost, dokler ni slednja zahte- vala zase 65 odstotkov vseh narodnih dohodkov. Hitler- jeva vojna mašina pa zahteva zase že 72 odstotkov vseh narodnih dohodkov, kar dokazuje, da so Nemci danes še bolj bojeviti in agresivni kot so bili leta 1918.

Čemu potemtakem prizadevanje, da bi se opralo pred svetom nemško ljudstvo? Vsak, ki ima le količkaj zora ve pameti v glavi, ve, da se ne bi mogel Hitler niti te den dni vojskovati brez pristanja in podpore ogromne večine nemškega naroda. Proti tej ugotovitvi ne vzdrži noben odgovor in zagovor, razen morda tega, da je nem- ški narod prestrašopeten, da bi revoltiral. Nikakor ne smemo prezrti dejstva, da je bilo nemško ljudstvo tisto, ki je pomagalo Hitlerju v sedlo in do moči, in da je nem- ško ljudstvo tisto, ki ga vse od tistihmal podpira v njegovi agresivni politiki napram nedolžnim sosedom Nemčije. Miru ne bo mogoče doseči do takrat, dokler ne bo nemško ljudstvo spoznalo, da se vojna ne izplača in dokler se ne bo naučilo samovladanja, brez diktatorjev.

Zdravilo proti nemški bolezni je sicer grenko in zo- rno, to je —njihova lastna medicina—ki pa ima to pred- nost, da bo pacienta umorilo ali pa izlečilo. Če bi se bilo zgodilo leta 1918 tako, kakor je zahteval francoski pre- mier Clemenceau, ki je do dna poznal nemški značaj, bi bilo nemško ljudstvo že takrat ozdravljeno in svet bi užil danes blagoslove trajnega miru.

Tisti, ki pretakajo solze nad "ubogimi Nemci," naj gredo pogledat na primer v Poljsko, kakšni mojstri so Nemci v raznarodovanju, zatiranju, izkoreninjevanju in v splošni "kolonijalni politiki." Če bi ti ljudje videli gro- zote, katerim so izpostavljeni poraženi narodi, predvsem pa Poljaki in Židje, potem bi ti ljudje gotovo priporočali, da se zanese vojno na nemška tla in da se da Nemcem okusiti njihovo lastno medicino.

V tem slučaju bi morda tudi Nemci ugotovili, da sta

svoboda in narodno samoodločevanje res nekaj vredna in da se dobra politika izvaja v znani prislovcici: Živeti in drugim dovoliti živeti!

O materinih gubah

Bila je nekoč dežela, kjer ni bilo umirali ljudi. O njej pripoveduje papuanska legenda. Preko te srečne dežele je tekla čudotvorna reka, reko življenja. Ko so stari Papuanci in Papuanke doživeli visoko starost, so se lahko kopali v skrivnostno reko, katero jim je naznanila tajinstvena slutnja. V reki so si spremenili telo kakor gosnice, ko se preleve. Lahko so si izbrali ona leta prežite mladosti, ki so se jim zdela najsrečnejša v življenju in v kateri bi se bili najraje povrnil in znova preživljali srečo življenja. Kopali so se v čisti vodi; stari ovoj njihovega telesa je odplaval ob pradu, sami pa so poskakali na breg v novi koži, z obnovljenimi svežimi silami mladosti, krasne pomladne mladosti. Utopili so v čudodelni reki tudi vse svoje gorje tako, da so se z lahkim srcem vračali v pomladno večno življenje.

V tistih blaženih časih je živela žena, ki se je po malem starala; bilo ji je ime Dandai. Kakšna je bila kot dekle! Vitkega, gibčnega stasa, s kodrastimi lasmi, z lesketajočimi belimi zobmi je bila v očeh Papuancev prava krasotica. Toda leta so minovala, Dandai se je starala. Imela je šest otrok, izdelala se njeno telo je izgubilo prož-

nost; črni, kodrasti lasje so se ji začeli beliti, a zobje, ti snežnobeli zobje, ho počasi rumeneli. Ni bila še tako zelo stara, toda Papuanci nalagajo svojim ženam najtežja dela in postopajo grdo z njimi. Zato je Dandai tako hitro upadla. A ni tožila nad svojo usodo, bila je to usoda vseh žen. Tudi sosednji rodovi so tako postopali z ženami in Dandai si niti mislila ni, da bi moglo biti drugače.

Čakala je; saj je vedela, da pride dan, ko se bo pomladila v čudotvorni reki in bo s svojo krasoto zopet vzbujala splošno občudovanje. Če je bila včasih vendar le nestrpna, je bila tako zato, ker je zelo ljubila svojega najmlajšega sina, kateremu je bilo komaj deset let. Bil je to zamorček, kodrast in živ, kakor živo srebro. Pritekel je, ko je videl mater, da prihaja s polja, in se ji je obešal na vrat kakor podlasica. Zaradi tega kodraste- ga zamorčka bi se bila rada čimprej pomladila. Bala se je, da bi se mu ne pristudile gube na čelu in licih, sivi lasje in vsa vpognjena postava. Radi tega kodraste- ga zamorčka si je želela povrnilo iz čudodelne reke kot mladenka, da bi vedel, kakšna krasotica je bila njegova mati, ko ji je bilo petnajst let. Prišel je končno ta za Dandai veliki dan. Začutila je nekak tajinstven trepet po celim telesu in razumela je. Pripravila se je, si umetno počesala lase, opasala boke s pasom iz zmečkanega drevesnega lubja, privezala si krog vratu nakit iz bleščočih se kengurujevih zob in si okrasila roke z zlatimi zapestnicami. — Strastno je objela črnega sinčka in se poslovala od njega. Jokal je in je ni pustil od sebe.

Končno se mu je vendar iztrgala, stekla iz kože in hitela v pragozd, tih, tajinstveni, prekrasni pragozd. Stopala je počasi pod kronami orjaških dreves, preskakovala korenine, podrtja debela, dokler ni dospela na breg čudotvorne reke. Bistvo so pluli valovi, šumeli in šepetali so globoko tajnost življenja. Dandai je odložila na bregu pas in nakit ter stopila v vodo. Ko je začela plavati, je začutila, da ji udje postajajo gibkejši, moči so se ji vračale, a srce ji je udarjalo kakor zvon. Velika, bolestna napetost — silen sunek, in Dandai se je počutila lahka kakor metulj. Smuknila je iz svoje stare kože, ki je prazna in vela splavala po vodi. Na bregu se je opasala, si pripela nakit in vrgla še poslednji pogled na reko. Zapazila je še, kako se je njena stara koža zataknila ob korenino poleg brega; nato pa je stekla domov.

Čimbolj se je bližala vasi, tem bolj se je veselila, kako se pri-

kaže pred oči moža in šestih otrok, lepa in mlada. Posebno živost si je predstavljala prizor, kako bo zavriskal najmlajši kodrast sinček, ko bo zagledal črne lase in bleščče zobe svoje matere in občutil nje nežno kongo ter gladka in napeta lica.

Prvi, ki ga je zagledala, je bil kodrast sinček, ki se je igral na pragu pred kočo. Kakor srna je priskočila k njemu in ga vzela v naročje:

"Glej mamico!"

Zamorček jo je s krikom sunil od sebe.

"Kaj", je rekla, "Ti nimaš več rad mamice?"

"Tebe nimam rad", je odgovoril zamorček ježno. "Moja mamica je odšla."

"Sem že prišla nazaj, pogledaj, ali me ne poznaš?" je nežno prigovarjala Dandai svojemu zamorčku.

"Ne, ne poznam te, nečem te; ti nisi mamica", se je branil črnček. "Moja mama je bila napetost — silen sunek, in Dandai se je počutila lahka kakor metulj. Smuknila je iz svoje stare kože, ki je prazna in vela splavala po vodi. Na bregu se je opasala, si pripela nakit in vrgla še poslednji pogled na reko. Zapazila je še, kako se je njena stara koža zataknila ob korenino poleg brega; nato pa je stekla domov.

Čimbolj se je bližala vasi, tem bolj se je veselila, kako se pri-

njeno staro, upognjeno postavilo. To je dete ljubilo in nobene druge — to je bila njegova mati.

Bolest, potrnost in obup se je polotil Dandai. Otrok je ni hotel več, zastoj se je dobrikala svojemu zamorčku. S srcem, polnim solz, se je vračala Dandai o mraku k čudotvorni reki, reki življenja. Le hripav krik preplašenih opic je kalil globoki mir pragozda. Ah, tam na koreniki ob bregu je še vedno visela njena stara koža! Z globokim vzdihom se je uklonila Dandai velim znakom svoje starosti, oblekla zopet staro kožo in se vračala domov, lahka kakor da bi

stovoljno se je odrekla mladosti, lepoti in nesmrtnemu življenju. Stara mati Dandai je bila prva, ki si ni želela postati mlada, a čudodelna reka je od tega časa izgubila svojo čarobno moč. Zgodilo se je, kakor je bilo prorokovano: — čim se prvi Papuanci ali Papuanke odreče mladosti in večnemu življenju, se reka življenja spremeni v reko Smrti in vsi Papuanci bodo umirali.

Speak at National Boy Scout Meeting

Addressing more than 1,000 delegates at the 31st annual meeting of the National Council Boy Scouts of America at Washington, D. C., May 16 and 17 are (top) Norman H. Davis, Chairman, American Red Cross; Senator Arthur Capper of Kansas; Sir Willmott Lewis, Washington Correspondent, The London Times; (oval) Dr. V. McNutt, Administrator, Federal Security Agency; (bottom) Dr. James E. West, Chief Scout Executive; Frank J. Hogan, past-President, American Bar Association and Walter W. Head, National Boy Scout President.

Išče se

žensko ali dekle za hišna opravila. \$12.00 tedensko. Zvečer gre lahko domov. — Naslov se poizve v uradu tega lista.

AKO NAMERAVATE

papirati vaše sobe, pridite k nam. — Imamo papir od 5c rola naprej. — Seveda papiramo tudi.

FRANK JELERCIC
15230 Waterloo Rd.
KENmore 3311

Hiše naprodaj

Moderna hiša za 2 družini; v prijazni okolici na Kelso Ave., blizu bulevarja. — Cena samo \$5,600. — Hiša za 3 družine, 12 sob, velik lot. — Dobra investicija. Cena \$5,200.

Naprodaj imam še več drugih hiš.

MATT PETROVICH
253 E. 151 St.
KENmore 2641 J.

Kakor znano, sem se preselil na nov prostor. Popravljamo čevlje ter imamo polno zalogo čevljev za moške.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

General električne ledenice
General električne kuhinjske peči

Magic Chef in Tappen kuhinjske peči

kupite vedno po zmerni ceni pri

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

Opremljeno sobo

se odda v najem moškemu ali ženski. — Vpraša se na 5125 Luther Ave.

Trava naprodaj

Prodajamo Washington Bend travo na jarde. Zglasite se pri J. HROVAT, 23001 Ivan Ave. ali pokličite KENmore 6978 J. po 5. uri popoldne ali ob sobotah.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

John E. Cass, Ph. C.

(Prescriptionist)

Naša glavna naloga je, da izpolnimo recepte in sestavljene medicine. Mi poznamo trgovno popolnoma od dolge izkušnje. Kakor hočete recepte prav izpolniti, prinesite jih k nam. Mi strežemo Slovencem v naši naselbini za več kakor 35 let.

797 East 185th St.
vagal Cherokee Ave.
KENmore 2877

Večje vrednosti . . . znotraj in zunaj!

FRIGIDAIRE GIANT

6⁹/₁₀-kubičnih čevljev velik

122.75

1941 Model LS6

\$5 TAKOJ—
5.57 MESEČNO
Majhna vsota računana
za odplačevanje na
obroke

S temi novimi Frigidaire posebnostmi:

- Ena polica več kot jih imajo druge ledenice 6 kubičnih čevljev
- Znani "Quickube" krožniki
- Police, ki vam hranijo prostor
- Super-Powered Meter Miser—prihrani na elektriki
- Znotranjost je vsa porcelanasta, vključivši paneli na vratih

1941 Model B-10
Kompletno z uro

125.85

\$5 TAKOJ—
5.72 MESEČNO
Majhna vsota računana
za odplačevanje na
obroke

Instaliramo potom
odobrenega načrta

THE MAY COMPANY . . . APPLIANCES . . . FIFTH FLOOR

THE MAY COMPANY

HAIR-BREADTH HARRY

NAZNANILO

Vljudno naznanjamo vsem našim klientom, da vsled smrti Mr. Breskvarja, je urad vseeno odprt in posluje, in se lahko v vseh ozirom zaupno obrnete na naš urad, kjer boste točno in solidno postreženi.

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave. EN. 5127

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

FRANCE BEVK

KRIVDA

LJUDSKA POVEST

"Mati, vi se boste omožili?" se je znova izvil iz Jožeta.

Saj mu ni bilo do tega, ali se mati omoži ali ne. Pred seboj je videl bodočega očima.

Ana je vidno trpela. Ne bi smela tajiti. Vendar se ni mogla odločiti, da bi priznala. Zdaj še ne.

"N-ne," je okrenila obraz v stran.

Sin je vprašujoče strmel v sence na njenih licih. Ali je govorila resnico?

"Ne?"

"Kaj ti prihaja na um!" se je nenadoma razburila. "Ne vprašuj me nič več! Nočem!"

Umolnila je. Njeno nenadno razburjenje je Jožeta prepričalo, da je lagala. To mu je mati brala v očeh. Razburilo jo je še huje, do bolečine.

"To si hotel govoriti z menoj?" je komaj vedela, kaj ji prihaja v besede. "To si hotel? Ne pozabi, da sem še zmeraj tvoja mati... če ne boš ubogal," ni dokončala grožnje. "To si hotel, to si hotel?" je ponovila petkrat zaporedoma.

Jože je molčal. Bil je prav tako prepaden zaradi njenega vedenja kot zaradi spoznanja. Čez čas je znova dobil besedo.

"Ne samo to," se mu je glas ustavljal v grlu. "Se nekaj sem vas hotel vprašati... radi očeta..."

Tega Ana ni več prenesla. Vroč val ji je objel vse telo.

"Kaj mi hočeš?" je vzvihrala in zakrčila z rokama, da ji je ruta zdrknila z ramen in ji je pala na tla. "Molči, molči!" Ne govori mi o očetu! Molči!"

Nenadoma je utihnila, poslušnila je za trenutek, pobrala ruto in zbežala proti domu. Jože je stal ko vkopan in strmel na njo.

Pod sivimi oblaki je visel čemerjen jesenski dan, megla je zagrinjala pokrajino. Deževalo je v drobnih, gostih curkih. Nikjer žive duše; le vrani so se zdaj pa zdaj krakajoč spustili s smrek na polje in stikali po premočenih njivah.

V Tkalčevem skednju je neprestano brnela mlatilnica. Otroci so razvezovali ječmenove snope in jih pokladali na kup. Tkalec jih je grabil, jih rahljal in potiskal med železne zope, ki so jih šume požirali. Zrna so pela ob bobenček ko deževne kaplje, ki jih veter nosi na šipe. Stirje prašni, znojni možje so gonili stroj. Zdelo se je, da so privezani na ročice, ki jih vlačijo za seboj, mučijo, stresajo, da jih bodo slednjič prazne in izčrpane zagnali ob steno. Mlatilnica je požirala snope, bruhalo slamo, ki jo je v presledkih zasipavala z zrnjem. Marjeta, Julkina sestra, je segala s kratkimi grabljicami ponjo in jo metala v stran. Brdar jo je stresal z vilami, kakor da išče zlata v nji, in jo metal čufu. Ta jo je znova rahljal in jo metal tretjemu, oni še Jožetu, ki jo je prevrgel parkrat in jo zagnal na pod. Tam so jo popadle otroške roke in jo vlačile k pažu.

Ves čas ni nikdo spregovoril. Zdaj pa zdaj je sosed pogledal sosedu, pokazal z roko in zganil z ustnicami. Beseda je izginila v šumu, ostala je kretanja. Roke se niso smele ustaviti. Oči so bile polne črnega prahu, polna črnega prahu so bila tudi suha grla. Pleve in resine so jima padale na lase, na obrvi, za srajcem, neprijetno ščegetale po znojnem životu in žgale. Kdaj pa kdaj se je kdo le za hip, mimogrede ozrl v padajoči dež, v veter, ki je zibal drevje, v meglo, ki je nalezala na pobočje. Nato je znova strmel v delo, v

snope, ki so izginjali med železnimi zobmi, v slamo, ki je poplesavala na vilah.

Tkalec je dvignil roko in zavpil z visokim glasom: "Hoj!" Možje, ki so gonili stroj, so se izravnali. Otroci so planili in se obesili na ročice. Stroj, ki se v srditem zagonu ni mogel takoj ustaviti, jih je veselo nosil s seboj in se slednjič umiril.

Jože je vrgel zadnjo plast slame na pod, se oprl na lesene vile in rekel: "Smo!" Odkar po zadnjem dogodku Julka in Brdar nista več stopila k Streharju, je bil več pri Tkalcu kakor

doma. Ti so ga radi videli. Le zaradi lepšega, da bi s sosedi ne bilo prevelike zamere, so mu dejali nekajkrat: "Kaj porečejo doma?" Skomizgnil je z rameni in ni zinil nobene. Včasih je ostal še ponoči pri njih. Zlezel je na slamo in spal do jutra. Čutil je, kako se je odtujil domu. Saj ga niso pogrešali. Prav tako ne Brdarja in Julke. Glavno delo je bilo že v kraju.

"Nič z ljudmi," je rekel hlapec Ani.

"Brez ljudi bo težko," se je gospodinja zamislila. "Spomladi bomo potrebovali delavcev."

"Do pomladi je še daleč."

Kadarkoli so pri Tkalcu naštevili delavce za drugi dan, so že naprej računali na Jožeta. Postal je močan, zagorel, kipel je od zdravja. Otrsel se je nekdane tope zamišljenosti, bil je razposajen in vesel. Le redko so ga zmotili nekateri trenutki... Ko je rekel: "Smo," je bil prav tako spočit ko zjutraj, ko je vr-

gel vile slame na pod.

Tkalec ga je pogledal s hudo-mušnim pogledom.

"Tebi bi moral dati dvojne vile. To ti je preveč igrača."

"Sem z njimi!"

"Pri vojakihi ga bodo že ugnali," že izbiral čufer med mehкими tepkami v skledi za vrati.

Počedili so slamo okoli mlatilnice, vrgli žito v kot skednja in si znova opljunili roke. Mlatilnica je brnela sprva prazna, začela je požirati snope, dvigal se je prah in polnil ves prostor. Jože je vrgel prvo slamo na pod in se ozrl.

Skednjska vrata so se na široko odprla, prikazalo se je par volov z vozom snopov. Julka in Jernejec sta jih vozila iz kozolca. Julka je izpregla vola in ju je odpeljala pred skedenj, nato sta s bratom zmetala snope z voza. Dekle je znova pripreglo, Jernejec je stopil v skedenj po bič.

Jože je gledal Julko tako zaverovano, da je pozabil na slamo. Bila je vsa rosna od dežja, vsa zardela od dela. Močno, sirovo zdravje je dihlo od nje. Prav zato se mu je zdela tako lepa. V nedrjih je nosila bohotno razsvetlovanje; zdelo se je, da ji gori naravnost iz prsi... Vrgel je slamo na pod tako nerodno, da se mu je usula nazaj na glavo.

Julka se mu je zasmejala. Jernejec je našel bič, stopil k njemu in mu zarjul v uho:

"Ali greš ti enkrat po ječmen?"

"Tu imaš vile."

Jože je stopil iz skednja.

"Si se naveličal v prahu, ne?" ga je Julka podražila, dasi ji je bila prijetna njegova družina.

"Če bi bila ti poleg mene, bi se nikoli ne naveličal."

"Oh, kako neumno govoriš!"

Od vej, ki so težke visele na pot, so padale deževne kaplje. Vož je drdral po klancu, se zi-

bal, dušil besede. Jožetu že zdaj pa zdaj veja grma pobožala obraz, kaplje so se mu usule na vrat in za srajco. Ni jih čutil. Stopal je za vozom poleg Julke, le včasih je narahlo zamahnil z bičem, da se premočena vola ni ustavila sredi poti. Govoril je vsakdanjosti, ki jih je sladkal z naglasom. Ves je gorel.

Julka se je ozirala po njem. Tako ljubeč se ji je zdel, a hkrati je občutila do njega tiho, droben mrzljivo, da bi ga bila najrajši udarila. Ta mrznja v ničemer ni bila podobna sovraštvu. Izvirala je iz strastne želje, da bi bil Jože odločen in moški, kadar nanese potreba.

"Daj mi nagelj!" jo je poprosil.

"Kaj bom pa jaz imela?" ji je bilo hkrati bridko in toplo od mešanih občutkov.

"Saj imaš še drugih."

"Zdaj ga ne dobiš," je odločila.

Jože je opazil nejevoljo na njenem obrazu, nič več ni silil v njo. Rahel mrak mu je legel v dušo. Bilo mu je posebno mučno, ker ni vedel, kaj naj še reče.

Voz je pricinal do kozolca! Peljala sta ga skozi in ga na drugi strani obrnila. Na voz je stopila Julka, na late je splezal Jože. Oprjemal se jih je z eno roko, da ni padel, a z drugo je grabil snope in jih metal dekle-tu. Julka jih je lovila, prekladala, kopicila, dokler ni bil voz poln do vrha. Čez snope sta vrgla žrd in jo privezala.

Tedaj je Jože stopil k dekletu. Da mu je bila odrekla nagelj, ga je peklo; prišla ga je trma.

"Julka, daj mi nagelj!"

Dekle ga je pogledalo, kakor da ga začudeno vprašuje, kaj mu je.

"Saj sem ti povedala, da ti ga zdaj ne dam."

"Zdaj ga hočem imeti."

"Pa ga imej!" se je zasmejala.

V resnici jo je trma žalila. U-maknila se mu je, ker ji je hotel z roko seči v nestrje, nato ga je rahlo udarila po prstih.

Jožetu je bilo težko odnehati že zaradi užaljenosti in sramu.

"Pa ga bom imel."

"Tega že ne."

"Prav tega."

"Tako odločen si?" mu je gledala v oči, ki so mu gorele.

"Glej ga!"

"Nič glej ga!" jo je prebadal ključovalen pogled.

"Pa si vedno tako odločen?" ga je vprašala s posmehom.

Jožetu se je zazdelo, kam meri njena beseda. Umaknil bi se bil, a ni bilo mogoče.

"Kadar je treba," je dejal.

"Kadar je treba? Včasih je treba, a nisi."

Jožetu so trepetale roke, pogled se mu je spremenil.

"Kdaj?"

Julki ni ušla njegova sprememba. Bilo ji je nekoliko žal, a nazaj ni hotela. Vse noči jo je bolelo in peklo tisto, kar mu je hotela povedati.

"Ali hočeš vedeti, kdaj? Ne bom ti pravila. Sam si lahko misliš. Le eno ti rečem: nagelj daje dekle le svojemu fantu."

Jožetu so rasle oči.

"Ali nisi tvoj fant?"

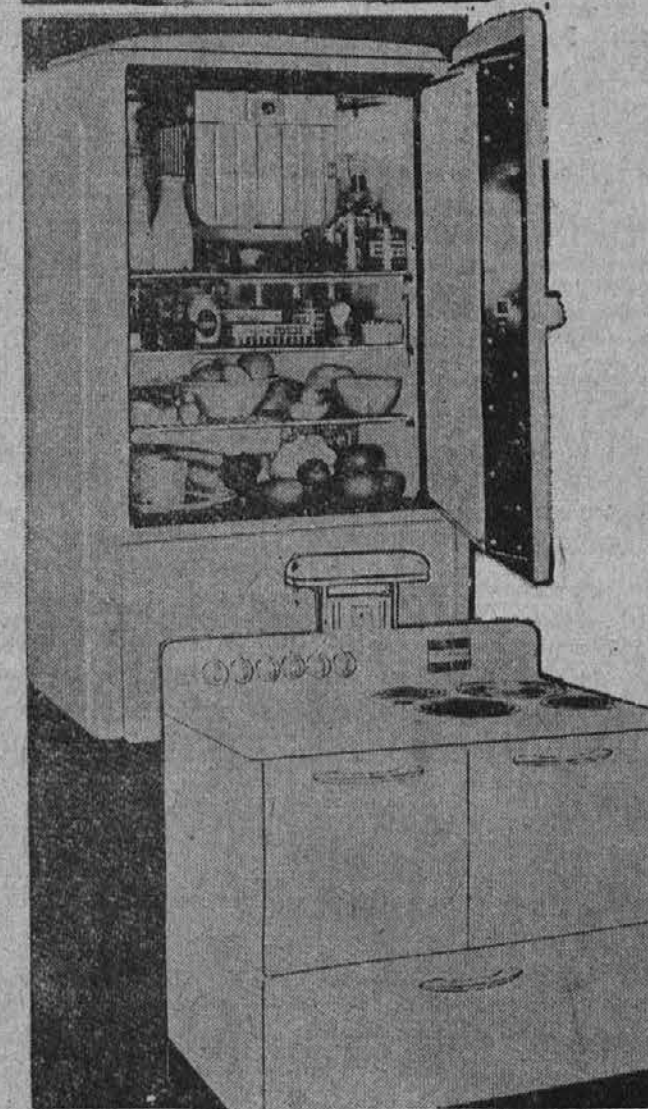
"Dobro, recimo, da si. Jaz pa tvoje dekle. Za kaj me boš pa imel?"

(Dajle prihodnjič!)

Mi dajemo in izmenjavamo "Eagle" znamke

THE MAY COMPANY

Po najnižjih cenah!
Hranite sedaj ELEKTRIČNE LEDENICE in ŠTEDILNIKI

LEDENICA

Naši boste nove izboljšave v vsakem Kelvinatorju. Vse "posebnosti," ki ste jih kdaj želeli, da napravijo vašo ledenico bolj pripravno in uporabno v vaši kuhinji.

DETAJLI:

- Nad 11 kvadratnih čevljev prostora za police
- Dve polici za hitro mrzlo
- Notranjost ima porcelan-na-jeklu
- "Easy Touch" ročaj na vratih
- Avtomatična luč znotraj
- Prostor za 84 majhnih kosov ledu
- Avtomatična Kelvin kontrola
- Zgotovljenost v Permalux kabinetnem stilu

KELVINATOR ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK

Nov 1941 Model ER411

DETAJLI:

- Pet vrst gretja za kuho na vsaki enoti
- Takozvani "Scotch" lonec, ki skuha cela obed naenkrat
- Velik, prostoren predal za kuhinjsko orodje
- Porcelanasta znotrajnost — Zunanost
- Avtomatična kuha
- Globoka kombinacijska "Broiler-Roasting" poneva

★ VELIKA 6 KUBIČNIH ČELJEV

GENERAL ELECTRIC

LEDENICA

Sedaj je čas, da zamenjate vašo staro električno ledenico za novo General Electric... dobili boste največjo vrednost v G-E dolgi zgodovini.

DETAJLI:

- 6,2 kubičnih čevljev prostora
- Stainless Steel Super-Freezer
- Oddelek z vdelanim jeklom
- Velik prostor za shrambo
- Znamenje, ki kaže mrzlo
- Posebna shramba za meso
- Police in kosčki ledu se hitro odstranijo
- 5-letni protekcijski načrt

GENERAL ELECTRIC ŠTEDILNIK

"The Leader" 1941 Model CT1

Električni štedilnik z visokoceneni posebnostmi po nizki ceni. Nove vrste predal za shrambo, ki se nagne ko se ga odpre, nudi enako velik prostor za shrambo, kot se ga dobi v štedilnikih po višjih cenah... ima nove vrste Calrod enoto za pečenje, nove kuharske karte in mnogo drugih posebnosti, vključno s "5-heat thrift cooker."

Brez plačila... 6 komadni "Stainless Steel" set z vsakim električnim štedilnikom
The May Company... Električni predmeti... Peto nadstropje

104.⁷⁵

Model CSX6-1940

Plačate takoj \$5 ostalo mesečno, proti majhni odškodnini

124.⁹⁵

s svetilko, uro in setom za disave
Postavimo ga potom našega odobrenega načrta

Plačate takoj \$5 ostalo mesečno, proti majhni odškodnini

109.⁹⁵

Model LB6D-1941

Plačate takoj \$5 ostalo mesečno, proti majhni odškodnini

122.⁴⁵

s svetilko in uro
Postavimo ga potom našega odobrenega načrta

Plačate takoj \$5 ostalo mesečno, proti majhni odškodnini

Buy PYREX BRAND WARE Gifts

FOR SHOWERS AND WEDDINGS AT THESE LOW PRICES!

Transparent Glass FLAMWARE SAUCEPAN
It's new and smart—the latest thing! Wide flat bottom. Easy-pouring spout. And you can see food cook! One-quart size only
\$1.65

Fastest Baking PYREX PIE PLATE
Fast-baking Pyrex brand pie plate turns out "picture" pies and flaky crusts every time! Four sizes—8 1/2" pie plate only \$2.00

NEW RED-MARKED MEASURES
Fill every household measuring need. Quart, pint, and one cup liquid measure and one cup dry measure. Give all four! Prices from 15¢

Sparkling Clear FLAMWARE DOUBLE BOILER
She'll love this! All-glass double boiler cools every thing from fussy icings to cereal perfectly. Washes clean in a jiffy. Quart size, \$3.45

8-PIECE PYREX SET
A grand gift! There's a 3 1/2 quart casserole with pie plate cover and six 5-oz. matching custard cups. Packed in a good-looking gift box—only \$1.00

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401 Superior Ave. - ENdicott 1695